

Richard Linklaters “Den nye bølge” og “Blue Moon” er seværdige film om skabertrang

Still fra "Den nye bølge". Foto: Camera Film

FREDERIK BOJER BOVÉ

Filmanmelder

24.01.2026

FILM // ANMELDELSE – Den produktive amerikanske instruktør Richard Linklater lavede hele to film sidste år om kunstnere, nemlig en fransk filminstruktør og en amerikansk sangtekstforfatter. *Den nye bølge* har biografpremiere her i landet, mens *Blue Moon* kan streames. Begge film er værd at se, mener filmanmelder Frederik Bojer Bové.

Den nye bølge (orig. titel: Nouvelle Vague)

Amerikansk-fransk komediedrama, 2025, 106 min.

Instr.: Richard Linklater **Medv.:** Guillaume Marbeck, Zoey Deutch, Aubrey Dullin, Adrien Rouyard m.fl.

Premiere 22. januar over hele landet i en pæn stak biografer

“Blue Moon” kan ses på streamingtjenesten Blockbuster.

Den amerikanske instruktør Richard Linklater har efterhånden instrueret over tyve film, så det er ret tydeligt at se, at han er vendt tilbage til en række idéer og tematikker igen og igen. Han har lavet de tre *Before*-film, hvor Ethan Hawke og Julie Delpy snakker og elsker, han har lavet tre tegnefilm med stærkt varierende kvalitet af animationen, og han har både lavet *Dazed and Confused* (1993) om en gruppe unge sidste dag af *high school* inden sommerferien og *Everybody Wants Some* (2016) om en gruppe unge sidste dag af ferien før *college* starter.

“Og så følger filmen ellers relativt metodisk de cirka tyve dage, det tog det unge hold at lave filmhistorie

Med hans to film fra 2025, *Blue Moon* om sangskriveren Lorenz Hart, der er kommet til leje på Blockbuster, og *Den nye bølge* om filmskaberen **Jean-Luc Godard** har et nyt tematisk felt vist sig. Sammen med *Me & Orson Welles* (2008) har han nu lavet tre film om kendte kunstnere. Og det er han god til. Linklaters kunstnerfilm er noget af det mest interessante, han længe har lavet.

Fra debut til finale

De to film skildrer på sin vis et kunstnerliv fra start til slut. I *Den nye bølge* følger vi Jean-Luc Godard (Guillaume Marbeck) under skabelsen af hans legendariske debutfilm *Åndeløs*, der havde premiere i 1960. Han får endelig pengene til at lave en billig *film noir*, han hyrer skuespillerne Jean-Paul Belmondo (Aubry Dullin) og Jean Seberg (Zoey Deutch), og allierer sig med den kreative fotograf Raoul Coutard (Matthieu Penchinat) og en række andre filmarbejdere. Og så følger filmen ellers relativt metodisk de cirka tyve dage, det tog det unge hold at lave filmhistorie.

Aubry Dullin og Zoey Deutch som Belmondo og Seberg i "Den nye bølge". Foto: Camera Film

I *Blue Moon* er stemningen anderledes nedtrykt. Lyrikeren Lorenz Hart (Ethan Hawke – netop nomineret til en Oscar for rollen) dannede sammen med sangskriveren Richard Rodgers (Andrew Scott) en af samtidens mest populære sangskriver-duoer, men i 1943 ville Rodgers prøve noget andet, og lavede musicalen *Oklahoma!* sammen med Oscar Hammerstein (Simon Delaney).

Filmen følger Hart den aften *Oklahoma!* havde premiere, fra han forlader teatret for at gå i forvejen til den bar, efterfesten skal holdes på, og resten af aftenen mens han diskuterer kunst og kærlighed med bartenderen og de andre gæster.

Hart forsøger både at aftale nye projekter med sin gamle partner, samt skabe en art bånd til den unge collegestuderende Elizabeth Weiland (Margaret Qualley). Ingen af tingene går rigtig godt, og filmens prolog har afsløret, at Hart døde blot få måneder senere. Det er et portræt af en kunstner, hvis rolle i kunsthistorien efterhånden er udspillet.

Blue Moon har en smuk, elegisk stemning. Ethan Hawke er i rollen som Hart gjort lavere, tykkere og med hente-hår, og hans fabelagtigt skarpe tunge kan ikke skjule, at han er ved at gå til i alkoholisme, tydeligvis er enormt ensom, og ikke rigtig ved, hvordan han skal få sin karriere tilbage på sporet.

Den nye bølge er derimod en forbløffende optimistisk og positiv film. Den minder mig lidt om *Ocean's Eleven* (Soderbergh, 2001), i og med at vi følger Godard som en mand med en plan, der samler en gruppe charmerende og talentfulde mennesker omkring sig, og så udfører sin plan til perfektion, uden at vi egentlig er ret meget nervøse for, at det skal gå galt.

Dokumentar eller teater

Også stilistisk er der ret stor forskel på de to film. På overfladen er *Blue Moon* den mere typiske Linklater-film, der som mange andre af hans film er meget afgrænset i tid og rum. Det meste af filmen foregår som nævnt blot en enkelt nat, og foregår kun på den ene bar. Det virker næsten som en filmatisering af et teaterstykke, hvilket Linklater tidligere har gjort med *SubUrbia* (1996) og *Tape* (2001), og omvendt er hans *School of Rock* (2003) blevet til en musical med musik af Andrew Lloyd Webber, hvilket naturligvis passer rigtig godt til fortællingen om en mand, der skrev tekster til nogle af tidens største Broadway-successer.

“*Den nye bølge*” er en virkelig simpel film, og så meget bedre af den grund

Den nye bølge har derimod en meget anden stil. Det er Linklaters første film i sort/hvid, hvilket vel skal mime de historiske nybølgefilm fra den tid, ligesom der er en del legende filmiske greb, som for eksempel at alle historiske karakterer – og dem er der mange af, fra nybølgens giganter til alle mulige perifere filmarbejdere eller mindre succesfulde instruktører – introduceres ved at de kigger på kameraet, mens deres navne står under dem.

Jeg synes dog egentlig ikke, at *Den nye bølge* ligner en Godard-film, dertil er den for konventionel. Den har et nærmest dokumentarisk look, lidt som rigtig mange andre af de billige debutfilm, der dukkede op i kølvandet på *Ung flugt* (Truffaut, 1959) og *Åndeløs*.

Fra "Den nye bølge". Foto: Camera Film

Men det gør egentlig heller ikke så meget. *Den nye bølge* er en virkelig simpel film, og så meget bedre af den grund. En anden nylig film om Jean-Luc Godard, *Le Redoutable* (2017) af Michel Hazanavicius, forsøgte at være lige så klog og subversiv som Godard selv, og kæntrede mest bare i sin egen prætentiositet, hvorimod Linklater mere bare gerne vil undersøge, hvordan Godard egentlig lykkedes med at skabe noget så originalt.

Så vi følger bare en filmoptagelse, hvor der opstår virkelig mange originale indfald, hvilket er virkelig underholdende. Det kradser måske kun lidt i overfladen af, hvad der gjorde Godard til en af århundredets største kunstnere, men det gør ikke det fjerneste.

Linklaters fornemmelse for tid

I sidste ende er både *Blue Moon* og *Den nye bølge* virkelig gode Linklater-film, fordi de dykker ned i det, som Linklater skildrer bedst: Tid! *Blue Moon* zoomer som så mange andre Linklater-film ind på ét enkelt lille tidsrum i en persons liv, og formår at skildre hans karakter via de møder og samtaler, han har i løbet af en enkelt aften. Portrættet af Lorenz Hart bliver til en smuk film om en kunstners forfald.

“Det er hver især to gode film. Og til sammen en kraftfuld fortælling om kunst når den er henholdsvis mest vellykket eller mest tragisk

Også *Den nye bølge* fokuserer meget på tid, som de tyve optagedage bliver talt op. Det bliver en film om, hvor meget godt der kan komme ud af at samle de rigtige mennesker på det rette sted i en afgrænset periode. Den mindede mig om *Everybody Wants Some*, men om et filmhold i stedet for et *college*-baseball-hold, men stadigvæk en film om, hvordan fremmede mennesker lærer hinanden at kende, og hvordan de skal arbejde sammen.

Det er hver især to gode film. Og til sammen en kraftfuld fortælling om kunst, når den er henholdsvis mest vellykket eller mest tragisk.

Richard Linklater

FREDERIK BOJER BOVÉ

Frederik Bojer Bové (født 1.12 1986) er cand.mag. i Moderne Kultur og Kulturformidling og BA i Historie. Han blogger om film på kronoper.dk, er dansk redaktør på tidsskriftet Cinema Scandinavia og har været programlægger på Copenhagen Architecture Festival.

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.